

Bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Til § 5 a:

Stk. 1 svarer til bestemmelsen i § 5 i lov nr. 275 af 27. maj 1950 om sundhedsvæsenet i Grønland.

Om begrundelsen for bestemmelsen i stk. 2 henvises til de indledende bemærkninger under I, sidste stykke.

Til § 5 b:

Bestemmelsen i stk. 1 skulle give ministeren for Grønland — for fisk, fiskevarer og skaldyrs vedkommende fiskeriministeren — hjemmel til i form af bekendtgørelser at udfærdige alle fornødne bestemmelser om levnedsmidler. Som hovedprincip må gælde, at man tilstræber at fastsætte regler, der giver samme sundhedsmæssige garantier for de i Grønland forhandlede levnedsmidler, som gælder hernede. Man må dog påregne, at reglerne i visse henseender bliver strengere end hernede. Dette vil formentlig komme til at gælde for tilvirkning og forhandling af opskåret og parteret vildt, hvorom der hernede alene gælder den regel, at sådanne varer ikke må forhandles, hvis de ved anvendelse på sædvanlig måde kan antages at kunne overføre eller fremkalde sygdomme, eller kan medføre forgiftning, eller hvis de er utjenlige til menneskeføde, jfr. § 2 i lov nr. 174 af 28. april 1950 om levnedsmidler m. m. Dette hænger sammen med, at vildt som levnedsmiddel hernede ikke er undergivet specielle regler, herunder f. eks. om særlig dyrlægekontrol eller lignende, idet vildt spiller en ganske underordnet rolle i levnedsmiddelforsyningen hernede. I Grønland derimod er kød af vildt en væsentlig faktor i befolkningens kost. Det er dog ikke tanken, at nye regler om levnedsmidler i Grønland skal gribe ind i overdragelse af fisk eller vildt, fisket eller fanget i Grønland eller ved Grønlands kyster. Den, der har fanget f. eks. en sæl, skal fremdeles kunne dele med fæller på bopladsen uden indblanding fra myndighedernes side. Ligeledes kan den, der har fanget fisk eller nedlagt vildt, frit sælge det videre i uparteret stand. Også andre undtagelser fra hovedprincippet vil kunne tænkes.

Det skal yderligere anføres, at visse levnedsmidler, der forhandles i Grønland, ved kontraktvilkår mellem Den kongelige grønlandske Handel og leverandøren, af ernæringsmæssige hensyn beriges med f. eks. kalk og ascorbinsyre i større omfang end hernede. Også på dette punkt kan regler om levnedsmidler i Grønland siges at blive „strengere“ end i den øvrige del af riget.

Omvendt må man påregne, at andre regler må være mindre strenge i Grønland end hernede, idet en del forudsætninger, som hernede forholdsvi-

let kan tilvejebringes, ikke vil kunne foreligge i Grønland. Man må dog forudse, at en hygiejnisk forsvarlig omsætning med meget letfordærlige levnedsmidler overhovedet ikke vil kunne foregå på en tilfredsstillende måde.

Det skal nævnes, at man med „forhandling“ af levnedsmidler sidestiller „fordeling“ gennem f. eks. en brugsforening eller lignende. Dette svarer ganske til de hernede gældende regler, jfr. § 1, stk. 3, i lov nr. 174 af 28. april 1950 om levnedsmidler m. m.

Den i stk. 1 givne bemyndigelse er vel efter sin karakter meget vidtgående. Det er således tanken med formuleringen, at ministeren for Grønland, henholdsvis fiskeriministeren, ikke behøver at tage hver enkelt dansk lov eller bekendtgørelse og tillempe denne efter grønlandske forhold, men kan udforme bekendtgørelser, der dels gengiver danske regler i en noget mere summarisk form, dels i samme bekendtgørelse forener regler, der hernede findes i et større kompleks af love, ændringslove, bekendtgørelser og cirkulærer til de enkelte virksomheder. Ved overvejselen om det forsvarlige i at give ministeren en så vidtgående bemyndigelse som foreslået i stk. 1 må det erindres, at hver enkelt bekendtgørelse efter den gældende lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v., § 7, stk. 2, skal forelægges landsrådet til betænkning.

Bestemmelsen i stk. 2 er foreslået som den i øjeblikket eneste praktiske mulighed for at få levnedsmiddeltilvirkning og -omsætning m. v. i Grønland under et offentligt tilsyn, idet de i stk. 1 omtalte forskrifter i form af bekendtgørelser og lignende ikke straks vil kunne udarbejdes, hvortil kommer, at et kontrolapparat med tilsyn, som det, der hernede udøves gennem sundhedskommissionen, væsentligt med bistand fra de kommunalt ansatte dyrlæger og politiet, ikke i den nærmeste fremtid kan påregnes gennemført i Grønland.

Efter forslag fra Grønlands Landsråd er der gjort den begrænsning i pligten til at søge tilladelse hos oversundhedskommissionen til påbegyndelse eller videreførelse af en levnedsmiddelvirksomhed, at pligten kun gælder virksomheder, til hvis udøvelse der kræves næringsbrev.

I landsrådets forhandlinger 1960, side 148 citeres en udtalelse fra det af landsrådet nedsatte udvalg, hvori det bl. a. hedder:

„Udvalget må være enig i det ønskelige i, . . . at der sikres sundhedsmyndighederne kontrol med erhvervsvirksomheder, der har med tilvirkning, salg m. v. af levnedsmidler at gøre. Under henvisning her- til skal udvalget indstille, at landsrådet tiltræder det foreliggende udkast til ændring i sundhedsloven for